

Model verwerkersovereenkomst Provincie Noord-Brabant

**A. Ondergetekenden:**

I

de Provincie Noord-Brabant,
gevestigd te 's-Hertogenbosch,
te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door: [naam ondertekenaar toevoegen]
hierna: de Provincie Noord-Brabant.

II

<naam organisatie>
gevestigd te **<adres/woonplaats>**
te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door **<naam/functie>**,
geregistreerd in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer: **<nummer invoegen>**,
hierna: Verwerker

de Provincie Noord-Brabant en Verwerker worden gezamenlijk aangeduid als Partijen.

B. Overwegende dat:

- a) de Provincie Noord-Brabant en Verwerker op **<datum>** de overeenkomst **<titel onderliggende overeenkomst>** zijn aangegaan op grond waarvan Verwerker de volgende diensten levert aan de Provincie Noord-Brabant:
- **<hier een overzicht maken van de diensten die de verwerker aan de Provincie Noord-Brabant levert. >**
- b) door de Provincie Noord-Brabant Persoonsgegevens worden verwerkt;
- c) Verwerker in het kader van de uitvoering van Onderliggende Overeenkomst de volgende categorieën van Persoonsgegevens voor de Provincie Noord-Brabant verwerkt:
- **<hier een overzicht maken van de soorten persoonsgegevens die de verwerker voor de Provincie Noord-Brabant verwerkt. Dit overzicht dient een globale beschrijving te bevatten van de soorten persoonsgegevens die verwerkt worden denk hierbij bijvoorbeeld aan: Naam en adresgegevens, e-mailadressen, locatiegegevens, geloofsovertuiging etc. >**
- De Persoonsgegevens die Verwerker ten behoeve van de Provincie Noord-Brabant Verwerkt betrekking hebben op de volgende categorieën van Betrokkenen:
- **<hier een overzicht maken van de betreffende betrokkenen waarop de bovenstaande Persoonsgegevens betrekking hebben (dus van welke groepen personen worden er gegevens verwerkt). Voorbeelden van betreffende betrokkenen zijn bijvoorbeeld: burgers, werknemers etc. >**
- d) de Provincie Noord-Brabant en Verwerker in overeenstemming met artikel 28 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming hun afspraken over de verwerking van persoonsgegevens wensen vast te leggen in deze Verwerkersovereenkomst.

C. Partijen zijn het volgende overeengekomen:**Artikel 1 - Definities**

In deze Verwerkersovereenkomst worden de hierna met een hoofdletter geschreven begrippen in de volgende betekenis gebruikt, onafhankelijk van de vraag of die begrippen in het enkelvoud of in het meervoud worden gebruikt en onafhankelijk van de vraag of dit woord als werkwoord dan wel als zelfstandig naamwoord wordt gebruikt:



- a. AVG: de Algemene Verordening Gegevensbescherming (EU 2016/679);
- b. Betrokkene: degene op wie een Persoonsgegeven betrekking heeft;
- c. Verwerkersovereenkomst: de onderhavige verwerkersovereenkomst;
- d. ICT-diensten: de ICT-diensten die Verwerker op grond van de Onderliggende Overeenkomst levert, waaronder de diensten als beschreven in de overwegingen onder a;
- e. Inbreuk: een inbreuk op de beveiliging die per ongeluk of op onrechtmatige wijze leidt tot de vernietiging, het verlies, de wijziging of de ongeoorloofde verstrekking van of de ongeoorloofde toegang tot doorgezonden, opgeslagen of anderszins verwerkte Persoonsgegevens;
- f. Onderliggende Overeenkomst: de <naam van de overeenkomst op grond waarvan de persoonsgegevens worden verwerkt>;
- g. Persoonsgegeven: alle informatie over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon die Verwerker bij het uitvoeren van de Onderliggende Overeenkomst Verwerkt of dient te Verwerken;
- h. Verwerker: <naam van de verwerker>
- i. Verwerking en Verwerken: een bewerking of een geheel van bewerkingen met betrekking tot persoonsgegevens of een geheel van persoonsgegevens, al dan niet uitgevoerd via geautomatiseerde procedures, zoals het verzamelen, vastleggen, ordenen, structureren, opslaan, bijwerken of wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, verstrekken door middel van doorzending, verspreiden of op andere wijze ter beschikking stellen, aligneren of combineren, afschermen, wissen of vernietigen van gegevens;

Artikel 2 - Toepasselijkheid

Tenzij Partijen anders schriftelijk zijn overeengekomen, zijn de bepalingen van de Verwerkersovereenkomst van toepassing op alle Verwerkingen van Verwerker op grond van de Onderliggende Overeenkomst.

Artikel 3 - Rolverdeling

- 3.1. De Provincie Noord-Brabant is verantwoordelijke in de zin van artikel 4 AVG.
- 3.2. Opdrachtnemer is Verwerker in de zin van artikel 4 AVG.

Artikel 4 - Verwerking door Verwerker

- 4.1. De Persoonsgegevens worden door Verwerker Verwerkt in het kader van de uitvoering van de Onderliggende Overeenkomst. De Verwerking heeft tot doel om de diensten te leveren als beschreven in de overwegingen onder a <mocht de verwerking van de Onderliggende Overeenkomst een ander specifiek doel hebben, dan dient dat doel hier beschreven te worden>
- 4.2. Verwerker verbindt zich om in het kader van die werkzaamheden de door de Provincie Noord-Brabant ter beschikking gestelde persoonsgegevens behoorlijk en zorgvuldig te verwerken.
- 4.3. Verwerker Verwerkt de Persoonsgegevens uitsluitend ten behoeve van de Provincie Noord-Brabant, overeenkomstig haar schriftelijke instructies, onder haar verantwoordelijkheid en op de wijze zoals vastgelegd in de Verwerkersovereenkomst en in de Onderliggende Overeenkomst.
- 4.4. De zeggenschap over de Persoonsgegevens berust te allen tijde bij de Provincie Noord-Brabant. Dat betekent onder meer dat Verwerker geen zeggenschap heeft over het doel en de middelen voor de Verwerking van Persoonsgegevens en geen beslissingen neemt over de ontvangst en het gebruik



van de Persoonsgegevens, de verstrekking aan derden en de duur van de opslag van Persoonsgegevens.

- 4.5. Verwerker zal op eerste verzoek van de Provincie Noord-Brabant en onder alle omstandigheden onmiddellijk en kosteloos alle of een deel van de Persoonsgegevens aan de Provincie Noord-Brabant ter beschikking stellen en/of vernietigen. Als de Provincie Noord-Brabant ervoor kiest dat de Persoonsgegevens of een deel van de Persoonsgegevens aan de Provincie Noord-Brabant ter beschikking worden gesteld, zal Verwerker de Persoonsgegevens in een bruikbaar bestandsformaat aan de Provincie Noord-Brabant leveren.
- 4.6. Verwerker Verwerkt de Persoonsgegevens in overeenstemming met de wet, waaronder begrepen maar niet uitsluitend, de AVG en andere regelgeving waarin eisen aan het Verwerken van Persoonsgegevens worden gesteld.
- 4.7. Verwerker stelt de Provincie Noord-Brabant te allen tijde in staat om binnen de wettelijke termijnen te voldoen aan de verplichtingen die op grond van de AVG op de Provincie Noord-Brabant rusten, waaronder het voldoen aan verzoeken om inzage, verbetering, aanvulling, verwijdering of afscherming van Persoonsgegevens en het uitvoeren van een gehonoreerd aangetekend verzet.
- 4.8. Verwerker mag de Persoonsgegevens uitsluitend buiten de EER Verwerken, indien de Provincie Noord-Brabant daarvoor uitdrukkelijk en schriftelijk toestemming heeft gegeven. Deze toestemming kan niet gegeven worden in eventuele algemene voorwaarden behorende bij de Onderliggende Overeenkomst.
- 4.9. Uitsluitend voor zover dat noodzakelijk is voor het nakomen van de Onderliggende Overeenkomst, verschaft Verwerker haar werknemers toegang tot de Persoonsgegevens. De werknemers van Verwerker mogen slechts die handelingen met betrekking tot de Persoonsgegevens verrichten, die noodzakelijk zijn voor het nakomen van de Onderliggende Overeenkomst.
- 4.10. De provincie wordt geïnformeerd over iedere subverwerker en heeft de mogelijkheid hiertegen bezwaar te maken. De Provincie Noord-Brabant kan aan subverwerkers voorwaarden verbinden, onder meer op het gebied van geheimhouding, ter naleving respectievelijk controle van de verplichtingen uit de Verwerkersovereenkomst. Te allen tijde zal Verwerker indien de Provincie Noord-Brabant toestemming heeft gegeven voor de inschakeling van een derde bij de Verwerkingen, met deze derde een rechtsgeldige verwerkersovereenkomst sluiten. Verwerker blijft bij de uitbesteding aan een of meer derden te allen tijde aanspreekpunt en verantwoordelijk voor de naleving van de bepalingen uit de Verwerkersovereenkomst en de AVG. Niet naleving van enige bepaling uit de Verwerkersovereenkomst of uit het bij of krachtens de wet gestelde, waaronder de AVG, door inschakeling van derden komt voor rekening en risico van Verwerker.
- 4.11. Op de voet van artikel 4.10 ingeschakelde derden (subverwerkers) mogen op hun beurt zelf geen derden (subsubverwerkers) inschakelen dan na voorafgaande schriftelijke toestemming van de Provincie Noord-Brabant. De regels van artikel 4.10 zijn in dat geval van overeenkomstige toepassing.
- 4.12. Indien naar het oordeel van Verwerker een voorwaarde uit de Verwerkersovereenkomst of een schriftelijke instructie van de Provincie Noord-Brabant op grond van de Verwerkersovereenkomst, in strijd is met de AVG of enige andere regel die geldt voor de Verwerking van Persoonsgegevens, zal Verwerker de Provincie Noord-Brabant hierover onmiddellijk informeren.
- 4.13. Indien de Provincie Noord-Brabant daarom verzoekt, zal Verwerker bijstand verlenen bij het uitvoeren van een voorafgaande raadpleging als bedoeld in artikel 36 AVG.
- 4.14. Verwerker zal een register bijhouden als bedoeld in artikel 30 lid 2 AVG.

**Artikel 5 - Geheimhoudingsplicht**

- 5.1. Verwerker, werknemers van Verwerker en door Verwerker op de voet van artikel 4.10 ingeschakelde derden, zijn verplicht om alle Persoonsgegevens waarvan zij kennis kunnen nemen geheim te houden. De verplichting tot geheimhouding geldt niet voor zover verstrekking van de Persoonsgegevens noodzakelijk is voor de nakoming van de Onderliggende Overeenkomst door Verwerker of een krachtens de wet gegeven voorschrift tot verstrekking verplicht.
- 5.2. Verwerker staat ervoor in dat de tot het verwerken van de persoonsgegevens gemachtigde personen zich ertoe hebben verbonden vertrouwelijkheid in acht te nemen of door een passende wettelijke verplichting van vertrouwelijkheid zijn gebonden.

Artikel 6 - Beveiligingsmaatregelen

- 6.1. Verwerker neemt alle passende technische en organisatorische maatregelen om Persoonsgegevens te beveiligen tegen verlies of enige vorm van onrechtmatige Verwerking. Deze maatregelen bieden, rekening houdend met de stand van de techniek, de uitvoeringskosten alsook de aard, de omvang, de context en de verwerkingsdoeleinden, een passend beveiligingsniveau welke in lijn is met de Baseline Informatiebeveiliging Overheid. De maatregelen zijn er mede op gericht onnodige verzameling en verdere Verwerking van Persoonsgegevens te voorkomen. Onder de in dit artikel bedoelde beveiligingsmaatregelen vallen in ieder geval, maar niet uitsluitend, de volgende maatregelen:

	Beschrijving beveiligingsmaatregel
1.	<het is van belang dat de Verwerker omschrijft welke beveiligingsmaatregelen hij in ieder geval treft. Dit kunnen zowel technische maatregelen zijn, als organisatorische maatregelen. Het uitsluitend verwijzen naar een beveiligingscertificaat is onvoldoende.>
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	
11.	
12.	
13.	
14.	
15.	



- 6.2. Verwerker heeft de volgende certificaten verworven op basis waarvan Verwerker die kunnen worden gebruikt als element om aan te tonen dat Verwerker aan zijn verplichtingen als bedoeld in artikel 6.1 heeft voldaan, daarbij opmerkende dat de Provincie Noord-Brabant hierbij verwacht dat Verwerker ten minste in het bezit is van een ISO 27001 certificaat:

	Beschrijving certificaat	Looptijd certificaat
1.	<hier kan een overzicht worden opgenomen van de certificaten die Verwerker heeft. Indien verwerker geen certificaten heeft, kan dit artikel worden weggehaald.>	
2.		
3.		

- 6.3. Verwerker dient de Provincie Noord-Brabant schriftelijk te informeren indien één van de beveiligingsmaatregelen als bedoeld in artikel 6.1 wijzigt of indien Verwerker niet meer de beschikking heeft over één van de certificaten als bedoeld artikel 6.2.

Artikel 7 – Rapportage

Verwerker verstrekt iedere zes maanden aan de Provincie Noord-Brabant een rapportage waarin verslag wordt gedaan van de Verwerking van de Persoonsgegevens en waarin beveiligingsrisico's worden gesignaleerd. Van de rapportage maken in ieder geval, maar niet uitsluitend, de volgende onderdelen deel uit:

- een overzicht van de derden waaronder de Persoonsgegevens zich bevinden;
- een overzicht van de beveiligingsrisico's die zich in de afgelopen zes maanden voorafgaand aan de rapportage binnen de organisatie van Verwerker hebben voorgedaan, waaronder ook, maar niet uitsluitend, datalekken en beveiligingsincidenten die binnen het toepassingsbereik van de Verwerkersovereenkomst vallen;
- een overzicht van de voorgenomen wijzigingen van de beveiligingsmaatregelen.

Artikel 8 - Audit

- 8.1. Verwerker staat toe dat de Provincie Noord-Brabant of een door de Provincie Noord-Brabant in te schakelen onafhankelijke register EDP auditor een audit uitvoert naar de vraag of Verwerker in overeenstemming handelt met de Verwerkersovereenkomst (waaronder de in bijlage 1 beschreven maatregelen), de AVG en/of andere regelgeving waarin eisen aan het Verwerken van Persoonsgegevens worden gesteld. Verwerker verleent in dit verband binnen een redelijke termijn alle door de Provincie Noord-Brabant verlangde medewerking, waaronder begrepen, maar niet uitsluitend:
- het verschaffen van alle door de Provincie Noord-Brabant gevraagde informatie en inlichtingen;
 - het verlenen van toegang aan de Provincie Noord-Brabant en/of een door de Provincie Noord-Brabant ingeschakelde auditor tot de locaties van Verwerker;
 - het verlenen van toegang aan de Provincie Noord-Brabant en/of een door de Provincie Noord-Brabant ingeschakelde auditor tot de systemen van Verwerker;
 - het beschikbaar stellen van het personeel van Verwerker voor het geven van een toelichting aan de Provincie Noord-Brabant en/of een door de Provincie Noord-Brabant ingeschakelde auditor.
- 8.2. Binnen een redelijke termijn na uitvoering van de audit zal door of namens de Provincie Noord-Brabant verslag worden gedaan van de audit. Verwerker is gehouden de geconstateerde gebreken in de informatiebeveiliging te herstellen conform wetgeving en contractuele afspraken tussen Verwerkers en Provincie Noord-Brabant. Uitvoering van de geconstateerde gebreken in de



informatiebeveiliging binnen de gestelde termijn, doet niet af aan het recht van de Provincie Noord-Brabant om haar schade op Verwerker te verhalen.

- 8.3. De Provincie Noord-Brabant draagt ervoor zorg dat de door haar ingeschakelde auditor verplicht is tot geheimhouding tegenover derden van alle informatie betreffende de audit, waaronder de bevindingen van de audit.
- 8.4. De kosten van de inschakeling van de auditor komen voor rekening van de Provincie Noord-Brabant, tenzij uit de audit blijkt dat Verwerker in strijd handelt met de Verwerkersovereenkomst, de AVG of andere regelgeving waarin eisen worden gesteld aan het Verwerken van Persoonsgegevens. In dat geval komen de kosten van het inschakelen van de auditor voor rekening van Verwerker. De kosten die het uitvoeren van de audit meebrengt voor de eigen organisaties van de Provincie Noord-Brabant en Verwerker zijn voor eigen rekening.
- 8.5. Indien Provincie Noord-Brabant schriftelijk aangeeft een Gegevensbeschermingseffectbeoordeling als beschreven in artikel 35 e.v. AVG uit te willen (laten) voeren bij Verwerker, is Verwerker verplicht om daar zijn volledige medewerking aan te verlenen. Indien de Provincie Noord-Brabant voor het uitvoeren van de Gegevensbeschermingseffectbeoordeling een derde in wil schakelen, zal de Provincie Noord-Brabant de kosten die de inschakeling van deze derde met zich brengt zelf dragen. Eventuele kosten die Verwerker zelf maakt in verband met de Gegevensbeschermingseffectbeoordeling, zal de Verwerker zelf dragen.

Artikel 9 - Inbreuk

- 9.1. Indien sprake is van een Inbreuk, informeert Verwerker de Provincie Noord-Brabant hierover onverwijld en in ieder geval binnen 24 uur nadat Verwerker van de Inbreuk kennis heeft genomen. Verwerker dient de Provincie Noord-Brabant alle noodzakelijke informatie, medewerking en toegang te verlenen om de Provincie Noord-Brabant zo spoedig mogelijk in staat te stellen om de Inbreuk te melden aan de Autoriteit Persoonsgegevens en/of de Betrokkenen. De Verwerker doet zelf geen melding van een Inbreuk bij de Autoriteit Persoonsgegevens, tenzij Provincie Noord-Brabant daar uitdrukkelijk en schriftelijk mee heeft ingestemd.
- 9.2. Indien sprake is van een Inbreuk, neemt Verwerker, al dan niet in opdracht van de Provincie Noord-Brabant, zo spoedig mogelijk alle maatregelen om de Inbreuk te herstellen, gevolgen van de Inbreuk te beperken en verdere Inbreuken te voorkomen.
- 9.3. Zolang de Inbreuk voortduurt, informeert Verwerker de Provincie Noord-Brabant iedere 24 uur in ieder geval over de status en de aard van de Inbreuk, de geconstateerde en de vermoedelijke gevolgen van de Inbreuk, de instanties waar meer informatie over de Inbreuk kan worden verkregen en de aanbevolen maatregelen om de negatieve gevolgen van de Inbreuk te beperken.

Artikel 10 – Aansprakelijkheid en boete

- 10.1. Onverminderd de aanspraken op grond van wettelijke regels, is Verwerker aansprakelijk voor alle schade voortvloeiende uit of verband houdend met het handelen in strijd met de Verwerkersovereenkomst, de AVG en/of andere regelgeving waarin eisen aan het Verwerken van Persoonsgegevens worden gesteld.
- 10.2. Verwerker vrijwaart de Provincie Noord-Brabant tegen aanspraken van derden, waaronder Betrokkenen, in verband met het handelen van Verwerker in strijd met de Verwerkersovereenkomst, de AVG en/of andere regelgeving waarin eisen aan het Verwerken van Persoonsgegevens worden gesteld. Verwerker zal alle daarmee verband houdende en daaruit voortvloeiende kosten (waaronder mede begrepen kosten van juridische bijstand) en schade van de Provincie Noord-Brabant vergoeden.



- 10.3. Eventuele in de Onderliggende Overeenkomst overeengekomen aansprakelijkheidsbeperkingen zijn van toepassing op artikel 10.1. en 10.2, behoudens voor zover het boetes betreft die aan de Provincie Noord-Brabant zijn opgelegd en die een direct gevolg zijn van het niet-nakomen van de Verwerkersovereenkomst door Verwerker.

Artikel 11 - Beëindiging

- 11.1. De Verwerkersovereenkomst eindigt op het tijdstip dat de Onderliggende Overeenkomst eindigt.
- 11.2. Indien de Provincie Noord-Brabant voor het eindigen van de Verwerkersovereenkomst aan Verwerker schriftelijk laat weten dat zij wenst dat de Persoonsgegevens aan haar of aan een door de Provincie Noord-Brabant aan te wijzen derde worden (terug)geleverd, zal Verwerker aan dit verzoek op de door de Provincie Noord-Brabant voorgeschreven wijze onverwijld uitvoering geven.
- 11.3. Onverminderd andersluidende schriftelijke opdracht van de Provincie Noord-Brabant, zal Verwerker na teruglevering van de Persoonsgegevens of in geval van beëindiging van de Verwerkersovereenkomst onverwijld:
- alle aan haar ter beschikking gestelde Persoonsgegevens op een door de Provincie Noord-Brabant nader te bepalen wijze en binnen een door de Provincie Noord-Brabant nader te bepalen termijn vernietigen;
 - van de vernietiging een aan de Provincie Noord-Brabant te verstrekken verslag maken; en
 - aan de Provincie Noord-Brabant bewijs van de vernietiging overleggen.
- De kosten van deze werkzaamheden komen voor rekening van Verwerker.
- 11.4. Indien naar het redelijk oordeel van Verwerker een zelfstandige wettelijke verplichting van Verwerker het geheel of gedeeltelijk vernietigen door Verwerker verbiedt of beperkt zal zij de Provincie Noord-Brabant zo spoedig mogelijk schriftelijk in kennis stellen van de wettelijke verplichting en daarbij alle relevante informatie verstrekken die de Provincie Noord-Brabant redelijkerwijs nodig heeft om te bepalen of vernietiging kan plaatsvinden en, zo ja, onder welke voorwaarden. Indien naar het redelijk oordeel van de Provincie Noord-Brabant de wettelijke verplichting (gedeeltelijke) vernietiging van Persoonsgegevens door Verwerker toelaat zal Verwerker daartoe op verzoek van de Provincie Noord-Brabant onverwijld overgaan. Is de Provincie Noord-Brabant van oordeel dat vernietiging niet mag plaatsvinden, dan zal zij Verwerker daarvan schriftelijk op de hoogte stellen. Verwerker garandeert in dat geval de vertrouwelijkheid van Persoonsgegevens jegens de Provincie Noord-Brabant en zal Persoonsgegevens niet Verwerken behalve ter voldoening aan haar bovenbedoelde wettelijke verplichting of na schriftelijke opdracht van de Provincie Noord-Brabant.

Artikel 12 - Overdracht rechten en plichten

De rechten en verplichtingen uit de Verwerkersovereenkomst kunnen door Verwerker niet aan derden worden overgedragen zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van de Provincie Noord-Brabant.

Artikel 13 - Deelbaarheid

Indien één of meer bepalingen van de Verwerkersovereenkomst niet rechtsgeldig blijkt te zijn, zal de Verwerkersovereenkomst voor het overige van kracht blijven. Partijen zullen over enige bepalingen welke niet rechtsgeldig is overleg plegen en deze vervangen door een bepaling die wel rechtsgeldig is en zoveel mogelijk aansluit bij de strekking van de te vervangen bepaling.

Artikel 14 – Wijziging

- 14.1 De Verwerkersovereenkomst kan slechts gewijzigd worden door een door Partijen bevoegdijk ondertekende overeenkomst.



- 14.2 Indien aanpassing van de Verwerkersovereenkomst noodzakelijk is in verband met een wettelijk voorschrift of een instructie van een toezichthouder, zullen Partijen hiertoe overgaan, zonder dat de Provincie Noord-Brabant als gevolg hiervan een aanvullende vergoeding aan Verwerker verschuldigd is.

Artikel 15 - Toepasselijk recht en geschillen

- 15.1. Op de Verwerkersovereenkomst en op alle geschillen die daaruit voortvloeien of daarmee samenhangen is Nederlands recht van toepassing.
- 15.2. Alle geschillen voortvloeiende uit of samenhangende met de Bewerkersovereenkomst zullen uitsluitend worden voorgelegd aan de bevoegde rechter van de Rechtbank Oost-Brabant.

D. Ondertekening

Aldus overeengekomen en in tweevoud ondertekend,

de Provincie Noord-Brabant

voor deze: _____

datum: _____

plaats: _____

<Naam organisatie>

voor deze: _____

datum: _____

plaats: _____